

# DE HOOP

**PRYS DER INSERTIE:**  
20 centimen den drukregel.  
40 centimes de reklamen.  
Alle toezending van brieven, enz. moet vrachtvry den opsteller toegezonden worden.

HUB. DE COCQ.  
St.-Truden. (Schuerhoven).

## NIEUWS- EN AENKONDIGINGS-BLAD.

**Godsdienst. Vaderland. Moedertaal. Landbouw.**

**ABONNEMENT PRYS:**  
Voor de Stad 5 fr. per jaer.  
» 5 fr. per 6 maanden  
» 1-75 fr. per trimester.  
Voor Buiten 6 fr. per jaer.  
» 5-50 per 6 maanden.  
» 2 fr. per trimester.

*Degene die een abonnement aen de HOOP zullen nemen, zullen het blad tot Nieuwjaer gratis ontvangen.*

*Onze geabonneerden die hun abonnement voor het jaer 1860 nog niet voldaan hebben, worden verzocht ons hetzelfde met een mandaet op de post toe te zenden.*

SINT-TRUIDEN, 24 NOVEMBER 1860.

### STAETKUNDIG OVERZIGT.

In het zuiden van Italie is de toestand gansch omgekeerd. Reeds meermalen hebben wy de reactie voorspeld; hetgeen nu ook gebeurd is. In verscheidene provincien der Beidesiciliën zyn terugwerkings-bewegingen uitgeborsten. Die zucht naer aenhechting by Piemont was dan toch zoo algemeen niet, wyl de nauwelyks aengekondigde *annexie* al op-roeren verwekt, den staet van beleg noodzakelyk maekt en allerlei andere militaire maetregelen veroorzaekt. Manifestatiën, teenemaal vyandig aen het piemontesche bewind, hebben plaets gehad en dreigen zich nog tot andere punten des lands uit te strekken. Dat is de moraal of zedeleer van het klugspel des algemeenen stemregts.

De koning van Napels zal zich tot het uiterst verdedigen. Gaëta bevat overvloedige krygsbenoodigheden en levensmiddelen voor tien maanden.

De officiële *Gazetta* van Turyn meldt dat Frans II M. Antonio Ulloa naer Parys heeft gezonden om te vernemen of de fransche vloot by voortdurend het blocus van Gaëta zal blyven beletten, en hy heeft insgelyks aen Pruissen, Oostenryk en Rusland laten vragen wat zy voor hem konden doen.

Het schynt dat het kabinet der Tuileriën, op uitdrukkelyk verzoek der engelsche regering, zou hebben afgezien om het blocus van Gaëta langer te verhinderen, onder voorwaarde dat de sardinische vloet zich zal bepalen tot het afsnyden van den toevoer van levensmiddelen, zonder de vesting te beschieten.

Eene correspondentie uit Turyn meldt dat Napoleon aen Victor-Emmanuel heeft doen weten, dat hy geneigd was het bezettingskorps uit Rome te trekken.

De *Daily-News* kondigt over den toestand van Oostenryk een artikel af, dat de min of meer aenstaende abdikatie van keizer Frans-Josef doet voorzien, ten voordeele van zynen broeder, den aertshertog Maximiliaan, hem de zorg voor het inhuldigen eener liberale politiek overlatende, welker gevolg het verlaten van Venetië zou kunnen zyn.

De *Agentie Reuter* heeft gisteren aen de engelsche dagbladen een bericht gezonden volgens welk Napoleon dien zelden dag om half-twaelf uren 's avonds te Portland aenkomen en zich terstonds met den yzerenweg naer Londen begeven moest.

Het is niet meer alleen de wereldlyke magt des Pauzes welke men aenrandt; zyn geestelyk gezag wordt thans ook bedreigd. Wy wenschten er aen te kunnen twyfelden of aen eene boosaerdige overdryving te kunnen gelooven; maer de twyfel is thans niet meer mogelyk, nu wy de onzinnige brochuer onder de oogen hebben, waerin M. Cayla aen het fransche volk voorstelt om met de roomsche kerk te breken, en Napoleon tot Paus van Frankryk uit te roepen. Ziehier de ontvouwing van dit gansche dwaze stelsel:

#### LOUIS NAPOLEON PAUS!

De aep komt eindelyk uit de mouw. Napoleon wil Paus worden. Paus en keizer zamen!.... Daer heeft immers de oudste zoon der kerk van eerst af op aengelegd. Paus en keizer zamen zyn, dit was ook de droom van Napoleon I, en de derde fransche menschenbeul wil dien droom verwezenlyken! Het plan eener gallikaensche kerk is trouwens niet nieuw. Thans komt het weer opgestoofd voor den dag, en volgens de korrespondent der *Etoile Belge*, wel direkt uit het *Palais Royal*.

De schryver beweert dat Frankryk dan eerst zal geregeld vooruitgaan, als Louis Napoleon niet alleen keizer, maer ook

Paus is; dat is te zeggen; als Louis Napoleon by de politieke magt ook het bestuur van den godsdienst zal voegen.

Zie hier de besluiten van het nieuwe Napoleons kind:  
« De geestelyken tot huane burgerlyke instellingen terug brengen.

» Het geestelyk en wereldlyk gezag beiden in de handen van den keizer vereenigen.

» Hem (den keizer) heer en meester maken over alles wat de godsdienst betreft.

» Den aertsbisschop van Parys benoemen tot *opper-patriark*.

» Jaerlyks een nationaal concilie beroepen, onder voorzitterschap van den opper-patriark.

» De paus in dit concilie vertegenwoordigd, zou raedplegend stemregt hebben.

» Twaelf kardinalen, door den keizer aengesteld, vormen den raed van den opper-patriark. (Die zullen zeker de 12 apostelen moeten verbeelden.)

» De prelaten zouden gekozen worden door 't algemeen stemregt, de cantonnale pastoors door de pastoors zelve en eindelyk, de pastoors door de inwooners der plaets.

Napoleon Paus worden! Men zal zeggen dat het niet aerdiger zou zyn, dan koningin Victoria en de keizer van Rusland die weerdigheid te zien bekleeden; maer 't is gelyk, men kan den gebieder der Franschen toch in die positie niet denken, zonder te lagchen.

Intusschentyd schynt de brochuer vee ernstiger dan men denkt; en onmogelyk zal zy, gelyk de *Paus en het Kongres* en verscheidene andere schriften van dien aard, de voorbode zyn van ernstige gebeurtenissen.

Nieuwstydingen uit China, die over Indie ontvangen en eenige dagen na het vertrek van den laetsten regtstreekschen koerier afgezonden zyn, bevestigen de onderteekening van het vredes-traktaat, welk te Tchang-Tcheon, naby Peking, in het begin der vorige maand zou hebben plaets gehad.

### Het geluk van België is de Eendragt.

Wy erkennen aen geene party uitsluitelyk het regt ons land te besturen. Geene heeft het regt zich meester te maken van het bewind en slechts de onderdrukking aen hare tegenstrevers te laten. Het land is vermoeid van die verdeeldheden welke zich in de verhevenste kwestieën voordoen, en aldus onze wezenlykste belangen verdeelen. Het land is verschrikt van die partyverdelingen, welke, zich vervoegende met de historische verdeling onzer provincien en met die natuerlyke verdeling van onze twee volksstemmen, die algemeene tegenstreving verwekken, welke den vreemdeling verheugt en de voorbode onzer aenstaende rampen is.

Nogtans, deze partyen zelfs, waren wy beter gesteld, zouden wy ons kunnen ten nutte maken in het belang des Vaderlands, met by middel van hare verschillende wendingen een breed en duerzaam nationaal stelsel op te vormen. Wy zouden den geest van bewaring met den geest van vooruitgang kunnen doen overéenkomen, de overdryvingen met bedaerdheid matigen, de ongestuimigheid der nieuwe gedachten te gengaen door de vastigheid der oude godsdienstige overleveringen van ons land. De regenboog, zinnebeeld des vredes en der eendragt, is hy niet samengesteld uit verschillende kleuren? In deze verstandige overeenstemming der partyen, in deze gelyke strekking van de levenskrachten des lands, ligt eene nationale staetkunde opgesloten vol van grootheid en van toekomst. Deze staetkunde zou ons voor het inwendige toelaten onze vrye instellingen van 1830 zonder gevaer te ontwikkelen, en krachtadiglyk die maetschappelyke vraagstukken, welke Europa ontroeren, op te lossen. Deze staetkunde zou ons ook toelaten alle uitwendige gevaren te trotseren; en zelfs in de onderstelling dat wy in ongelijke twisten de nederlaeg zouden ondergaen, zou zulke staetkunde ons nog eene roemryke verzyden laten hopen, welke slechts ge-

*un remède nécessaire pour le bonheur du corps et le salut des âmes, en un mot, pour la réforme de tout l'univers. Heureux est l'homme qui, pénétré de ce temps sinistre, ne cherche qu'à se prosterner devant notre Dieu irrité pour demander pardon de ces crimes qui ont tiré tant de maux sur lui. Vous savez combien on étoit éloigné de son devoir; vous savez qu'il n'y avoit plus ni foi ni loi et que chacun atinoit mieux à vivre au gré de ses passions qu'écouter la voix des supérieurs; vous savez que les moyens les plus efficaces ne pouvoient plus rien sur l'esprit de ces mondains: dont il falloit que le maître de l'univers s'arma contre son peuple; il falloit que toute créature raisonnable sentit le poids de son indignation contre leurs crimes; il falloit qu'il leur montra non pas l'enfer, mais seulement la manière dont il peut punir les pécheurs. Ne croyez pas cependant que nous éprouvons maintenant toute la rigueur de sa justice; car il pouvoit nous laisser périr dans nos erreurs; il n'étoit pas obligé d'employer des tours et des retours pour nous tirer de l'abîme de nos crimes.*

» Depuis 8 jours nous éprouvons ici une chaleur extraordinaire, ce qui nous gêne beaucoup plus que le mauvais temps que nous avons eu. Tous ces excès du changement ne peuvent rien sur ma santé qui va toujours son train extraordinaire. Tout le monde dit qu'on ne me reconnoitra plus, lorsque je viendrai dans mon pays, en cas que le voyage de retour ne me fatigue point, ce qui est fort à crain-

waerborgd wordt aen volkeren die door hunne wysheid hunne regten en hun bestaan hebben doen eerbiedigen.

Maer neen, wy blyven hardnekkig volherden in eene staetkunde van uitsluiting en van haet. De voorzienigheid heeft ons jong België zoo wonderbaer begunstigd met alle gaven en met zulkdanige hoedanigheden welke de grootheid en den voorspoed der volkeren uitmaken; en wy verkwisten die schatten in de slemperyen der staetkundige driften.

Er is eene samenzweering tegen den voorspoed en het geluk die wy in onze handen hadden. Hedendaegs nog, in het midden der omwentelingen die Europa bedreigen, wil de voorzienigheid ons de gevaren onzer inwendige verdeeldheden doen zien, en ons verwittigen over de noodzakelykheid dien partygeest te beteugelen, welke de heerschende drift is van het staetkundige karakter der Belgen. De geschiedenis immers, by elke pooging tot onafhankelykheid, schildert ons dien partygeest af als den voorlooper der vernieling onzer nationaliteit. Het vredeverdrag wordt verschoven tot den dag van uiterlyke beproevingen, en hoe zullen wy ons dan bedrogen vinden?

In het midden der ontroeringen van eenen beslissenden stryd, wanneer het uer der wederzydsche vermaledydingen zal gekomen zyn, dan zal het geen tyd meer zyn te rekenen op eene dier verlichtingen welke den doodstryd voorgaen: de dikke wolk welke de driften voor onze oogen gespannen hebben, zal dan, volgens de uitdrukking van den graef de Maistre *de blinddoek geworden zyn van het offerdier bereid tot de slagbank*. Het zal dan geen tyd meer zyn dit edelmoedig bloed, 't welk helden en martelaers maekt, in de door den partygeest uitgedroogde harten te storten.

Wy protesteren dus tegen den partygeest en verwerpen met verachting die antivaderlandsche leus: *noodzakelykheid der uitsluitende partybesturen*.

Wy vinden slechts de redding van het duerbare vaderland in de eendragt en verzoening op het terrein van ons nationaal kongres.

### HAEK EN OOGEN!

Een ieder stoft op zyne Conscientie: 't is myne conscientie hier, 't is myne conscientie daer. Baes Louis zelf heeft niets zoo zeer ter harte genomen dan van in zyne keizerlyke redevocering zyne zoo gestaefde en doorluchtige conscientie voor de tralie te roepen. En als men u aen 't kullen is dat gy zweet, dan zal men u nog toeroepen gelyk zeker beul die eenen koning moest ophangen: sire, sta toe dat ik u de strop om den hals werpe, 't is voor uw goed; ik moet u zoo behandelen; het spyt my, het doet my leed; maer het is myn pligt, daer steekt conscientie in. Pharao riep al de neus- en geschrift-wyzen zynere uitgestrekte staten te Memphis byéén om den droom van zeven vette en magere koeijen redelyk uitgelegd te hebben. Waer zal men eenen Joseph vinden die eens zou weten op te lossen wat wezenlyk de conscientie is? Naer de wysgeeren moet gy niet gaen; die hebben altyd rusie onderéén tot over de grootste prullery, en hebben nog nooit, volgens bekentenis een bunner kopstukken, eene enkele zaak tot aen het verstand van zakdragers kunnen brengen. Overigens zyn alle bespiegelingen van boeken, inktkokers, regletten en professors maer eerste kullagie. Men moet de menschen onder de menschen leeren kennen; en die hier en daer niet al eens heeft medegedaen, jaegt, als hy over zaken handelt, voor het eerste mael op schavedynen, en valt zich gaten in den kop en starretjes in het ys. Ergo:

De veldwachter kwam op zekeren vroegen morgen by zynen hoerenburgemeester aengelooopen: heer burgemeester, dikgebukte en gekopte regter, ik heb immers weer eenen strooper gevangen, bezig met in het veld rapen en aerdappelen te stelen. De burgemeester sloeg zyne twee handen boven het hoofd ruchtig tegenéén en brulde gelyk een os: God, waer

*dre; car il est fort probable que nous serons obligés de re tourner par Londres. Cependant nous sommes assez tranquilles ici et nous ne scaurions pas parler de la guerre, si le canon ne se faisoit point entendre etc.*

» J'espère que vous aurez déjà reçu la quittance de la lettre de change qui est arrivée ici le jour après que je vous écrivis ma lettre du 14 mai: je n'ai perdu que deux et demi pour cent. En ce moment M. Bosmans recoit une lettre de son père: il lui écrit qu'il... est impossible de lui procurer de l'ouvrage.

» J'ai été très-content et entièrement satisfait de ce que mon cher et courageux ami Perée pense à moi; je vous prie des lui dire bien de choses réciproques à ses compliments et de lui faire part de ma couragense et bonne santé. Tous mes confrères de connoissance vous saluent mille et mille fois, surtout notre cher cousin Purnal: il ne peut lire nos lettres sans être touché, voyant notre courage et notre étroite liaison de cœur; et vraiment je ne fais qu'y penser moi-même; il ne faut être qu'exilé de son pays pour éprouver le bonheur d'une liaison, semblable à la nôtre; il ne faut être qu'un peu de temps malheureux et ne pas avoir le moyen de subsister de soi-même pour connoître toute la force d'une tendre famille. Mais pourquoi nous entretenir ici d'une chose qui est assez connue et qui ne peut servir qu'à nous rendre sensibles, peut-être jusqu'aux larmes.

G. Happaers.

### TWEDE DEEL.

TOESTAND DER GEBANNENE GEESTELYKEN IN HET EILAND RHÉ in de jaren 1798 en 1799.

21. VEERTIENDE BRIEF VAN G. HAPPAERS UIT HET EILAND RPÉ aen zyne ouders.

« Citadelle de Saint-Martin à l'isle de Ré, le 14 juin 1799.  
« Je ne peux pas différer d'une minute pour répondre à votre agréable lettre (du 29 mai). Et comme le premier objet de mon désir est de savoir l'état de votre santé, j'ai été entièrement satisfait en apprenant que vous jouissiez de la meilleure. Mais, hélas! ma grande joie a été suspendue, lorsque j'appris qu'il y avoit déjà 8 morts depuis mon départ. Hélas! dis-je, je croyois que toutes les personnes me reverroient dans mon pays; mais non: la divine providence porte entre ses mains les décrets éternels; elle dispose comme elle veut; elle frappe, elle guérit, elle fait vivre, elle fait mourir: elle nous force, pour ainsi dire, à croire que nous ne serons heureux qu'après avoir payé le dernier tribut. Donc, si j'ai d'obligation à remplir, je crois que la première est d'offrir mes prières à notre divin Sauveur pour qu'il daigne recevoir entre ses mains miséricordieuses ces âmes chrétiennes dont le salut lui a coûté tant de peines et de souffrances. Aussi je ne serois pas moins sensible aux tristes événements qui vous frappent en ce temps malheureux, si je ne savois que vous, comme moi, regardiez ces désastres comme

gaet dat henen! de eigendom wordt hedendaags niet meer geëerbiedigd, de wetten overtreden! die onbeschofte kanalie, welke men het volk noemt, gaet er overal mede door! Eene les dezen keer! De arme moeder had een schootje rapen voor dry hongerige kinders, tusschen regen en koude, naer huis genomen. Schelmstuk! ging de scherpregtter voort; ik wil burgemeester zyn en blyven en mynen pligt kwytyn; daer steekt immers conscientie in; dat kan myne conscientie niet toelaten. En de weduwe van Serepta werd geklampt voor een dozyn rapen. 'T was conscientie. Maer in den namiddag werden zekere goederen uitgegeven, en de burgemeester zond zynen garde champêtre rond met deze woorden: de burgemeester heeft reeds onder zyne voorouders deze goederen bezeten; het ware conscientie hem ze nu af te hoogen. Men werkt, men loopt, men stievelt heen en weër, men beeft, men dreigt; en de burgemeester bekomt de goederen aen de helft van den prys. 'T was conscientie.

Twee boeren, Jan en Peer, zaten, ten huize van eenen advokaet, den raedgevenden baes af te wachten. De meid kwam ondertusschen een praetje maken met Jan en Peer. — Ik geef voor geene duizend franken, zei Jan; myne zaak is wel van de beste niet; maer wat geef ik voor geld?

— Ik wel, zei Peer, daer geef ik voor; en myne zaak is zoo regtveerdig als Salomon, zoo klaer als de zon.

En de meid ging uit; en een weinig na haer kwam den toogdrager, met roodgebloemde muiljes, de spreekkamer binnen. Jan begon... ik heb nu reeds dertig jaer een land in ploeg, wel wetende dat het my niet toehoorde; nu wordt ik er voor aengedaen, en zoudt uwe geregtigheid verzoeken my die zaak eens door te halen... ik zal ferm betalen... Uwe zaak is regtveerdig, antwoordt de advokaet, en wat meer is, het is uw pligt hetzelfde te behouden: gy hebt kinders; gy moet voor uwe kinders zorgen. Wilt gy dan voor een dief uwer zonen gehouden worden? Daer steekt conscientie in, myn lieve man; daer steekt conscientie in. Peer begon: Men heeft my verwteten in openbare plaetsen dat ik een schelm was; ik heb er getuigen van; myn eer is my kostbaarder dan al wat er is:

*Bonne renommée vaut mieux que ceinture dorée.*

Daer is ook zoo, sprak de advokaet; maer het spyt my dat ik u niet kan dienen. Er is al reeds zooveel haet en nyd in de wereld om de harten door processen nog te verergeren; ik durf uw proces niet aennemen. Dat ware conscientie, myn lieve man; dat ware conscientie.

Treesje durft vrydags geene soep eten gekookt in eene vette marmitte van donderdags; daer steekt conscientie in, en achter rug trekt zy jong en oud, klein en groot dóór dat het schande is. Ik moet dien slechten kerel leeren kennen, daer steekt conscientie in. Ik wil niet hebben dat by anderen bederve; daer steekt conscientie in; als er een wolf in de ronde loopt, dan moet men schreeuwen: Wolf! wolf! Schepers past op uwe schapen. Daer steekt conscientie in. Die schrikkelijke vent had, och arme! Treesje eens onbedacht eenen schuinschen oogslag niet terug gegeven. 'T was conscientie.

En arme student had reeds over jaeren, met zyn klakje in de hand, om eene beurs geloopt die hem wettig toekwam; want zoo stond er in derzelver stichting: ik wil hebben dat myne beurs aen den armen jongeling der gemeente wordt toegewezen. Men wees hem van den os tot den ezel; alle bureelen liep hy af om eenen familieboom op te maken waer niemand over twyfelt. Wy kunnen u de beurs niet geven, zoolang gy u niet gekwalificeerd hebt... daer steekt conscientie in. Maer een mededinger die geld genoeg bezat, die eene goede flesch champagne over de wortels van zynen familieboom kon gieten, was klaer op één, twee, dry, daer de andere te laet kwam: wy hebben volgens conscientie gehandeld.

Zeker gierigaerd joeg zynen knecht, uit mistrouwen, de deur uit: maer hebt gy my ook niets gestolen? denkt op uwe conscientie. Trekt uwe zakken een om! denkt op uwe conscientie. Doe nwen hoed eens af! denkt op uwe conscientie. Doe uwe botten eens uit! daer zou wel iets kunnen insteken; denkt op uwe conscientie. En pas na den afgedankten dienstbode komt eene weduwe binnen om geld aen 20 per honderd te ontleenen. Harpagon verzekert zich van vasten onderpand en zegt tegen de vrouw: men is verplicht den armen te helpen, de weduwen en weezen by te staen; het is uit loutere conscientie dat ik u uit den nood zoek te helpen... en als gy kunt, betaelt my nog al iets vóór den vervalldag van den in-trest; want daer steekt conscientie in.

Zoo maakt men rekeningen: God, voor geheel de wereld wou ik nog geen centiem die my niet toekomt; daer heb ik te veel conscientie voor; onze familie is daarvoor bekend; ons overgrootvader had de gewoonte te zeggen: menschen zonder conscientie gaen toch vroeg of laet naer den bliksem. Na deze voorrede aen het rekenen volgens conscientie: Vier ellen laken geleverd: zet vier ellen en een vierdel. — Dry vierdeldaags gewerkt: zet eenen dag en een vierdel.

Napoleon ging den zael eens afzien waer hy met Marie-Louise in het prachtige byzyn der hovelingen moest verbonden worden: hy sneed, zonder iets te zeggen, eenen gouden kwespel van eene venstergordyn af, en deed denzelfden by den goudsmid schatten. Men schatte hem 80 fr., en de keizer vond hem voor twee honderd fr. op de rekening van den hofmeester staen. Denzelfden dag zag hy de rekening van den suiker na: volgens deze rekening moest elke hoveling by het ontyten twee kilos suiker gebruikt hebben. Wat de keizer ook verzon of gromde, de hofmeester hield staende dat de rekening volgens conscientie opgemaakt werd. Hy zei met Scapin: *voudrais-je vous tromper? il y a de la conscience à cela.*

Over twintig jaer meende de Haek en Oogenmeester nog al iets te begrypen van den omgang der menschen; maer hoe langer gy den draed van het leven spint, hoe duisterder u alles zal voorkomen. Gaet den handel der menschen na, en kust gy my daer uit opmaken wat conscientie is, dan verdient gy gekroond te worden.

De conscientie is een barometer die op alle weëren staet; de conscientie is een piano, waer gy alle deuntjes, polkas en requiems op speelt; de conscientie is eene duitsche patroontesch waer alles wordt in gesteken, cartouchen en spek. Daer bestaet echter wel conscientie; maer het is met haer gelyk aen eenen buikspreker: *daer zy zich laet hooren, is zy niet!*

#### SCHERMSCHOOL.

Onze waerde Confrater, de Vedette van Tongeren spint ons in zyn nummer van 17 november dry vieze kuren op hare bobynen af.

*Eerste Kuer.* Dat Staet en Godsdienst moeten gescheiden blyven: « La protestation de M. Delgeur... prouve que ce magistrat partage notre avis sur l'utilité de séparer l'église de l'état. » Wat zal Montalembert, Donoso Cortès, Lacordaire, Hunter, enz. daer van zeggen? Zou onze confrater zulks staetkundig kunnen staende houden?... *Toujours des boulettes et des croûtes!*

*Tweede Kuer.* Dat M. Delgeur, onze achtbare burgemeester,

volgens hy het in zynen brief (protestation) schryft, niet zonder haperen kan uitleggen hoe hy onder de mishoorende officialiteiten is geraekt, toen men te St.-Truiden de uitvaart vierde van den Heer Cartuyvels en van de andere te Castelfardo gesneuvelde soldaten. De bedeau dit, de bedeau dat, voegt daer den drang der menigte nog by, en passe! de Heer Delgeur staet in het Choor, zonder juist te weten hoe hy daer was gekomen, en zonder den burgemeester mede te nemen dien hy door de menigte liet verdringen (bousculer). Zoo immers schryft de Heer: « Je lui ai demandé (au bedeau) si cette place (au chœur) m'était réservée en qualité de bourgmestre, et sur sa réponse affirmative j'ai refusé. » Maer « Sur les instances d'un habitant notable de la ville, heeft de heer Delgeur of wel de heer Burgemeester het zich laten gezeggen. Zoudt gy niet zeggen dat de heer Delgeur en de heer Burgemeester er zich of hen wil of willen door haspelen. *Quel tripotage!*

*Derde Kuer.* Dat de Onafhankelyke en de Constitutionnel die te St.-Truiden komen nieuws lichten, weër met het spek zouden hebben geschoten... *Possible.*

Beste Confrater van Tongeren, houd u toch met geene prullen op. *Vous avez tant de grâce à dire de belles choses.*

#### Hoe het er gaet by eene Manegie, te St.-Truiden.

Hoe komt het, zegt gy zeker by u zelve — ik veronderstel dat gy iets by u zelve zegt — als er ergens een byzonder voorval in uwe stad plaets heeft, of dat ergens eenige stadhuisplaneten uitnemend veel verstand aen den dag leggen dat al uwe medeburgers, van de kleinste tot de grootste, van de armste tot de rykste, zoo schroomelyk benieuwd zyn in de Hoop?

Dat is heel eenvoudig. Als gy daer verscheidene menschen zoudt hebben, en die bekleeden eene hooge plaets in de societeit, en zy leggen somwylen fameus veel verstand aen den dag, en daer verder is een ander mensch die telkenmale al dat verstand, hoe groot en uitgestrekt het ook moge wezen, zoo klaer als de zon doet uitschynen, zoudt gy dan niet schrikkelijky kurieus zyn om dien mensch daer van verder te te hooren redeneren? Welnu, dat is net zoo gelegen met de Hoop.

De Hoop dat is die man daer van verder, die alles klaer doet uitschynen wat andere verstandige mannen aen den dag leggen, en daerom is het, dat de St.-Truidenaers zoo uitnemend kurieus zyn na de Hoop van zaterdag avond.

Maer komen wy al spoedig op de Manegie; want daer zyn er al — van de kurieuste, ziet ge — die beginnen zich af te vragen of er dan toch geene zal komen. Gy hebt het in uw geheel leven nooit anders gezien, meen ik goede lezer, of als er een depot in eene stad is, dan maekt men seffens eene manegie. Dat is toch iets dat heel natuerlyk is. En nogtans is het al heel lang dat de belangen der handeldryvende burgery naer eene manegie vragen, en wat eventwel niet komt dat is juist de manegie.

Op het zien vertrekken van het garnizoen riep een vent tot eenen anderen: Eila, Sus, hoor 'nen keer, weet je waerom de lanciers vertrekken.

— 'K heb het al gevraagd aen Kobe, antwoordde deze, en die zegde te gelooven dat de minister de peerden in regen en sneeuw niemeer wil laten dobberen en de mannen aen vallingen blootstellen; en daerin heeft hy toch gelyk, de minister; menschen zyn toch geene beesten om ze zonder manège couvert te doen exerceeren.

Ja, ja, viel Kobe in, wacht nog maer een beetje, en dan wordt ons steekte een dorp; als kreeften loopen wy achteruit; die twee honderd rekruten en daer nog een garnizoen by, dat bragt toch nog al wat profyt in de stad, en liet den burger leven.

Daer zegde ik geen woord op, maer 'k dacht by my zelve: dat is eene spreuk die misschien wel niet ten onpas in de Hoop zal komen, en daerby kwam my het gedacht waerom er geene leening gedaen wordt van een vyftig-duizend franken? onze naefjes mogen ook wel iets te betalen vinden; zy zullen daer heel te vreden over zyn als zy zullen vernemen dat wy het ten hunnen voordeele, tot hun profyt gedaen hebben.

Eer dus aen de eenige raedsheeren die voor het bekomen oener manegie werken, en niet achteruit dringen voor eenige onkosten die zooveel tot het welzyn der burgers zullen bybrengen.

In een onzer vorige nummers hebben wy reeds bewezen hoe de moraal kan gered worden. Ten anderen de deftigste burgers hebben ons beweerd dat zy door ondervinding geleerd en altyd gezien hebben, dat het bestaan eens garnizoens niets tot het zedebederf bybrengt; het verledene heeft het maer al te goed bewezen.

Tydgebrek belet ons daerover verder uit te wyden. Wy laten het voor het oogenblik aen het onderzoek der burgers over, die wy al lang over het niet daerstellen eener manegie hebben hooren klagen.

Maer mag de Hoop wel hopen dat de klagten welke de burgery op deze dagen met kracht laten hooren, en welke de Hoop op zich neemt, in haer nummer van heden, onze stadhuis-heeren onder het oog te brengen, dat die klagten, zeggen wy, onze mannen in 't toekomstige wat opmerkzamer zullen maken en meer bezorgdheid aen den dag doen leggen, vooral wanneer onze belangen zoo zeer op het spel staen? Helaes, wy zeggen het regt uit, wy vreezen van nen. Want zekere lieden hebben koppen zoo hard als kassysteenen, en wat meer is:

*Qui se vante d'être trop bel esprit,  
Se soucie fort peu du conseil d'autrui.*

#### STADSNIEUWS

Een leurder met bybels en andere slechte boeken had reeds twee of dry merkdagen zyke waren komen uitkramen. Van-daeg had hy er eenige verkocht welke de koopers tot het vuur op de markt zelve verwezen; er werden er zelfs al vlamende op staken gesteken. Op dat gezigt school al het volk byéén; men droeg en duwde rond de tafel van den leurder, en weldra werden boeken en tafel onder de voeten der menigte vertrapeld. Al die vuilniswerken werden verscheurd en rond den markt verstrooid.

De politie en de gendarmen zyn er moeten tusschen komen.

Men schryft uit Hasselt.

Een der voornaemste handelhuizen dezer stad is den 18 dezer het slagtoffer van eene stoutmoedige aftroggelary geweest. 'S morgens kwam de genaemde Marie Voozeer, van Stockroy, ongeveer 20 jaer oud, in de magazynen van M<sup>me</sup> Weduwe Hermant-Ory, en gaf zich uit voor de dienst-meid van M<sup>me</sup> Weduwe L..., woonachtig in de stad. Zy vroeg verscheidene modeartikels welke hare meesteresse noodig had

en onder welke zy de voor haer geschikste zou kiezen.

De winkeldochter, op hevel van M<sup>me</sup> Hermant, die niets vermoedde, gaf haer de gevraagde voorwerpen, te weten: dry wintermantels voor dames, dry schabracken en merinos, etc. Zy beloofde binnen een uer terug te komen.

Maer des na middags was het nog niet terug gezonden, en M<sup>me</sup> Hermant-Ory, ongerust wordende, deed inlichtingen by M<sup>me</sup> S... nemen, de gezegde koopster. Maer deze had noch meid gezonden, noch niets van al het bovengemelde ontvangen. Er bleef geen twyfel meer, M<sup>me</sup> Hermant-Ory was het slagtoffer van eene behendige diefgekke geweest.

Het geregt deed anstonds opzoekingen, het is in de gemeente Stockroy dat men na twee dagen zoekens, zoo niet de pligige, ten minste de gestolene voorwerpen gevonden heeft, welke zy by Vanuytrecht gedragen had.

#### BARRELBEGT.

Het gerucht loopt dat het gouvernement voornemens is zyn wetsontwerp over de afschaffing van het Barrelbegt te verschuiven tot het laet van den zittig, ten einde met de aenstaende kiezingen het land geneigd zy om de tegenwoordige parlementaire meerderheid te versterken welke het gouvernement deze gevraagde hervorming zou helpen tot stand brengen.

Het is onmogelyk dat het gouvernement die inzigten hebben kunne; zulks zou een stelsel van exploitatie zyn, waer van slechts de zwakke gouvernementen en die van 't vertrouwen des lands niet verzekerd zyn, zich bedienen.

Wy hopen dus dat het gouvernement niet zal wachten tot het einde van den zittig om een wetsontwerp aen te bieden, dat reeds op dit oogenblik zou moeten gestemd zyn, en dat, zoo als wy hopen, zal gevraagd worden door een algemeen petitionnement hetwelk wy de eersten zullen zyn te ondersteunen.

#### Maer 20 miljoen!

Het Journal d'Anvers meldt, dat er aen de Kamers eene som zal gevraagd worden, om de citadellen, waarmede men Antwerpen omringt, met kanons te voorzien. Men was eerst van gedachte de vuermonden voortkomstig van de afgebroken vestingen daertoe te benuttigen, doch men heeft overwogen, dat het allen stukken van het oude stelsel waren, en daer de gegroefde kanons in de mode zyn, heeft men besloten het geschut voor de Antwerpsche wallen volgens dit stelsel nieuw te laten maken.

Niemand zou voorzeker iets tegen deze fantazy hebben, en zeker wenscht ieder Belg zyn land op de hoogte van andere Staten in de oorlogskunst te houden, al is het dan ook dat zulks nergens toe dient, want volgens de traktaten blyven wy een onzydige volk, en wie genegen zou wezen om die traktaten te verscheuren, zal magt genoeg bezitten, om met onze kanons te lagchen; doch de zaak is, dat er twintig miljoen zal moeten besteed worden, en dit is veel te veel voor iets dat nergens toe dient. Edoch wy twyflen byna niet, of de ministers zullen dit ontwerp in de Kamer doorhalen, zoo goedschiks is de meerderheid ten opzichte des kabinets.

— Uit Brussel meldt men aen het Journal de Bruges, dat men zich in het oorlogsministerie bezig houdt met een werk waer van de uitslag zou zyn, de pensioenering van een aental hogere officieren. Het leger is in de lagere graden verjongd; men zou het nu jongere opperhoofden willen geven, de oudste en versletendste op pensioen stellende. Vooruit maer! geld voor het leger, geld voor de vloot, geld voor pensioen in massa — geld al wat de klok slaet. Als België niet vooruitgang is, dan begrypen wy er niets meer van!

#### Brief van Z. H. den Paus.

*aen de studenten der Katholieke universiteit van Leuven.*

Men herinnert zich, dat M. Jan Moeller, by zyn vertrek naer het pausselyk leger, drager was van de adressen welke zyne medeleerlingen der Katholyke Universiteit aen Z. H. zonden. Dezer dagen heeft Pius IX daer met de volgende breve op geantwoord:

« PIUS IX, PAUS,

« *Zeer beminde Zonen, heil en apostoliek Zegen,*

« De gevoelens welke in den brief uitgedrukt zyn die gy ons gezonden hebt, zeer geliefde Zonen, in name van van al uwe medeleerlingen en die wy met de grootste voldoening ontfangen hebben, beantwoorden geheel aen de liefde, aen het vertrouwen en den eerbied, welke de katholieke Universiteit van Leuven aen ons, als ook aen dien verheven Stoel van Petrus toedraegt, en waerdoor zy zich op eene zoo bewonderenswaardige wyze onderscheidt. Gy hebt inderdaed willen zuchten en klagen over die ongelooftelyke omverping van gansch Italie en over de heiligschendende overweldiging van ons tydelyk domein, overweldiging welke vroeger voltooid is door den zeer onregtveerdigen inval van het leger des konings van Sardinie.

« Het is met regt, zeer beminde Zonen, dat gy tegen deze aanvallen protesteert, dewyl de volle vryheid van den algemeenen Vader der geloovigen, nauw aen het belang der algemeene Kerk verbonden is en dat het erideel hetwelk door de Goddelijke Voorzienigheid aen den Pauselyken Stadhouders van Jesus-Kristus gegeven is om hem de vrye uitoefening van zynen apostoliek last te verzekeren, aen al de katholieken behoort. Ook hebben wy reeds meer dan eens, der gansche wereld de verfoeijelyke misdaden van magtige en verwoede vyanden aengeduid en wy hebben onlangs nog de vorsten dringend verzocht om het tydelyk domein van den apostolischen zetel te verdedigen en terug te eischen. Moge de zeer langmoedige en zeer goedertierende Heer hen met de stralen zynner goddelijke genade verlichten, opdat zy eindelyk de gevaren begrypen die de Kerk en de samenleving bedreigen, en dat zy de oogen openenen over den rampspoedigen geesl dezer eeuw!

« Wat u aengaet, zeer beminde Zonen, gaet voort om met iever aen den God aller goedheid te vragen, dat hy krachtadiglyk zyne zaak en die zynner Kerk verdedige, en dat hy gewerdige eenen blik van medelyden op myne en uwe aller neerslagtigheid te werpen. Vol erkenenis voor de zeer toegenegene gevoelens van eerbied, die gy ons bewezen hebt, rigten wy onze wenschen tot den Heer, opdat hy u met eenen waren en volledigen voorspoed naer ziel en lichaem overlade. En wy verlangen, dat de apostolische zegen, die wy volgeerne aen elk uwer in het byzonder, zeer beminde Zonen met al de uitstorting van een vaderlyk hert, zouden toestaen, u tot onderpand diene van een zoo groot goed.

« Gegeven te Rome, naby St.-Pieter, den 31 October 1860, het 13<sup>e</sup> jaer van ons Pausdom.

« (Get.) Prus P. P. IX. »

## De drukpers in Frankryk.

Om de ware gevoelens van het keizerlyk gouvernement te kennen, moet men niets doen dan eenen oogslag werpen op zyne handelwyze ten opzichte der drukpers: daer ontmoet men, by den eersten blik, de schandigste partydigheid.

De dagbladen, welke de garibaldische politiek bestyden, krygen de eene vermaning op de andere, tot dat zy, zonder proces, willekeuriglyk door een besluit des keizers teenemaal afgeschikt en onderdrukt worden, zoo als, by voorbeeld, *l'Univers* en *la Gazette de Lyon*.

*Le Siècle* en *l'Opinion nationale* enz. mogen dagelyks de italiaensche oproermakers aenmoedigen en bewierooken, zy mogen het pausselyk bestuur aenvallen en belasteren, zy mogen de vaderlandsliefde der fransche bisschoppen in twyfeltrekken; die bladen krygen geene vermaningen, in tegendeel, hunne opstellers worden beloofd met het ridder-kruis van het Eere-legioen, en leven in nauwe vriendschap met hoog geplaatste persoonen. M. About ook mag altoos gerust voortgaan in zyne aenvallen tegen het bestuur van Pius IX.

Vroeger, zoo als men weet, werden de herderlyke brieven der bisschoppen met de grootste strengheid behandeld, het werd de katholyke dagbladen verboden dezelve in hunne kolommen op te nemen. 't Is waer, dit verbod is thans ingetrokken; maer M. Billault heeft nu weder een ander middel uitgevonden om zyne slechte gezindheid jegens het katholicisme lucht te geven: de bisschoppelyke brieven, welke eenigzins de politiek aenraken, zullen voortaan, even als de andere schriften, in Frankryk, aen het zegelregt onderworpen zyn, en daer het voor het oogenblik moeylyk zou wezen voor eenen bisschop in zyne mandementen teenemaal de politiek ter zyde te laten, kan men genoegzaam zeggen dat alle bisschoppelyke brieven den maatregel, door M. Billault ingevoerd, zullen moeten ondergaan.

Die kleine knevelary zal geen of weinig uitwerkseel hebben, doch zy doet evenwel maer al te duidelyk zien met wat geest het keizerlyk gouvernement bezielid is.

Om het schandaal nog grooter te maken heeft het fransch gouvernement nog deze week eene brochuer laten verschynen, getiteld *le Pape et l'Empereur*. De schryver stelt zich voor te bewyzen (?) dat nooit een fransch gouvernement met den Paus in goede verstandhouding heeft kunnen leven; waer uit hy afleidt dat de invloed van Rome moet tegengekant worden, dat de fransche geestelykheid zich van den Paus moet afzonderen en den Keizer voor geestelyk opperhoofd erkennen!!!

De moeylykheden tusschen den keizer en de bisschoppen nemen gedurig toe, men schryft daer over uit Parys:

« Werkelyk verzekert men dat er eene soort van *coup d'état* word voorbereid, ten einde Rome aen de Piemontezen over te leveren; de keizer zoekt daertoe naer een voorwendsel en wanneer hy naer voorwendselen zoekt, dan ontbreken die hem nimmer! De vyf in Frankryk vacante bisschops-plaetsen vormen een onderwerp, dat op zich zelf beschouwd, reeds aenleiding geeft tot een ernstig conflict tusschen het hof der Tuilerien en dat van Rome.

» De keizer heeft nog altyd de benoeming van den abt Maret tot bisschop van Vannes niet willen vernietigen, niettegenstaende de Paus ten stelligste verklaerd heeft, dat hy die benoeming nooit zal bekrachtigen. Voorts heeft de geheele geestelykheid van Martinique, gevolg gevende aen den door Rome gegeven raed, geprotesteerd tegen de keus die den keizer heeft gedaen van eenen bisschop voor St.-Louis.

» Verder verzekert men, dat de keizer den abt Duguerry benoemd heeft tot bisschop van Troyes en dat die benoeming evenmin op de goedkeuring van den Paus mag rekenen. Reeds heeft de Keizer dien ten gevolge zynen toevlugt tot bedreigingen genomen; hy heeft den Paus doen weten, dat indien de plaets gehad hebbende benoemingen van bisschoppen niet door Z. H. bekrachtigd worden, de fransche troepen onmiddelyk Rome zullen verlaten. Men voorziet eventwel dat die bedreiging weinig invloed op den Paus zal uitoefenen. »

## L. Napoleon Paus!

Er is te Parys eene brochuer verschenen, welke nog al gerecht zal maken. Zy is getiteld *Keizer en Paus*.

De schryver beweert, dat Frankryk eerst geregeld vooruit zal gaen, als L. Napoleon niet alleen keizer, maer ook Paus is; dat is te zeggen, als L. Napoleon by de politieke magt ook het bestuur van den godsdienst zal voegen.

» Het gouvernement van Frankryk, zegt de schryver, mag in de toekomst geene twee middenpunten meer hebben. *Parys* en *Rome*, het middenpunt der beschaving en het middenpunt der geestesverstopping.

» De fransche geestelykheid moet hare ingevingen niet uit den vreemde, maer uit haer eigen geweten en hare vaderlandsliefde krygen. De priester moet eerst en vooral burger zyn en den staet dienen, die hem betaelt: Rome is een valsch vaderland, het oogenblik is gekomen om zich voor Frankryk te verklaren. »

L. Napoleon Paus worden! Men zal zeggen, dat dit niet aardiger zou zyn dan koning Victoria en de keizer van Rusland die waardigheid te zien bekleeden; maer 't is gelyk, men kan den gebieder der Franschen toch in die positie niet denken, zonder te lachen.

Intusschentyd schynt de brochuer veel ernstiger dan men denkt; er wordt zelfs beweert, dat zy uit dezelfde bron komt als *de Paus en het Congres* en verscheidene andere schriften van dien aard, welke de voorboden van ernstige gebeurtenissen zyn geweest.

De napoleonistische schryver eindigt met de verklaring, dat als L. Napoleon opperhoofd der nationale kerk zal wezen, hy daerom met den Paus niet zal moeten afbreken voor hetgeen de geloofsleer betreft. » De paus, enkel geestelyke vorst geworden zynde, zou op het katholykdom eenen zooveel te grootere invloed nitoevenen, daer het pausdom tot de overleveringen van de eerste kerk zou terug gekomen zyn. »

De eerste Napoleon broeide in zynen tyd ook het denkbeeld van Paus en Keizer zamen te zyn, zelfs is er eene medalie geslagen geweest, waerop te lezen stond:

GOD IN DEN HEMEL. — NAPOLEON OP DE AERDE!

Men ziet het, Napoleon III wil in alles de voortzetter wezen der politieke plannen van zynen bloeddorstigen en heerschzuchtigen voorganger.

Wy wenschen dat hy hem in alles volgen moge tot zelfs op St. Helena.

Zoo lang er een Napoleon aen 't hoofd der fransche legermagten staet zal, en kan er weinig rust, vrede en openbaer vertrouwen bestaen; en ook zoo lang zal België als eene van uit Parys steeds beloerde prooi, het zwaard van Damocles boven 't hoofd hebben hangen, en, als een voorwal tegen Fran-

kryk, door de andere mogendheden aen militaire combinatiën opgeofferd worden.

N. B. De *Constitutionnel* trekt heden tegen bovenbedoeld brochuer te velde, en ontkent aen het zelve alle weerde.

Het *Frankf. Journal* laet zich uit goede bron schryven, dat de paus door een in krachtige bewoordingen opgestelden, eigenhandigen brief, aen keizer Napoleon kennis heeft gegeven van zyn besluit om den pausselyken nuncius niet naer Parys te laten terugkeeren.

## Men vreest..

Het bezoek dat de keizer van Oostenryk besloten heeft met de keizerin aen de koningen van Beijeren en van Wurtemberg te brengen, en trekt in hooge mate de aandacht. Men vreest namelyk dat de beide souvereinen zich door den keizer zullen laten bewegen, om by den Bondslag te Frankfort het voorstel te doen, dat Venetie, alhoewel eene aen Oostenryk toebehoorende « Italiaensche » provincie zynde, als « Duitsch » grondgebied moet beschouwd worden omdat dit met de belangen van Duitschland overeenkomt. Men vreest tevens, dat de Bondsdag een soortgelyk voorstel met welgevallen zou ontvangen; men vreest dit omdat door de aenneming er van een tweeledig nadeel zou kunnen ontstaan. In de eerste plaets zou Pruisen er door gedwongen worden in deze belangryke kwestie een bepaeld besluit te nemen, wat wel eens de verdeeldheid onder de Duitsche Staten zou kunnen vergrooten.

En in de tweede plaets zou de oorlog, wanneer de Italiaenen Venetie mogten aenvallen, niet meer van lokalen aard blyven, en zou de Duitsche Bond aen Oostenryk ter hulp snellende, eene algemeene botsing tusschen de Europeesche mogendheden kunnen uitlokken. Reeds worden dan ook aen de haven van Beijeren en Wurtemberg poogingen aangewend, om beide souvereinen tot eene neutrale houding in de kwestie van Venetie te bewegen; of men daerin slagen zal, kan eerst later blyken.

## De kwestie van Italie.

Vele protestanten oordeelen over de Italiaensche kwestie gelyk de katholyke drukpers; wy zien in de aanslagen van Garibaldi en Cavour op het wereldlyk gezag van den Paus en op het koningryk van Napels eene schending der heiligste regten en eene werkstelligheid der revolutionaire principen, Het Brandpunt schaemt zich niet den volkenroover Garibaldi te noemen *den verlosser van Italie, den heldhaftigen krygsmann, den grooten burger!* De protestanten die geene godsluoehenaers zyn en alle wanorde vryandig zyn, hebben verscheidene gelegenheden waergenomen, om hunne stem te verheffen tegen zulke verderfelyke leeringen. Als wanneer zy de omwenteling haer hoofd zagen opsteken en dagelyks in sterkte en in invloed toenemen, onder de bescherming van twee gouvernementen; als wanneer zy zagen dat andere mogendheden niets wilden aenwenden om het kwaed tegen te houden, maer dat zy, integendeel, de schandelykste wandaden en strooperyen goedkeurden; als wanneer zy zagen in de uer des gevaers dat een man alleen, — de vertegenwoordiger der Katholyke Kerk, — het regt en de goede orde verdedigen dierf, zelfs tegen den magtigen Keizer der Franschen alsdaan, zeggen wy, *begonnen deze weldenkende protestanten te verstaen dat de begrypen van regt en plicht een ander fundament hebben dan de grillen of de hoogmoedige belangen van willekeurige vorsten.* Zy hebben verstaen dat regt en plicht op aerde eene andere waerborg moeten hebben dan de wereldlyke magt, en dat er een gezag moet bestaen dat, in geval van noodzakelykheid, de hevigste aenvallen trotseren kan, omdat het gevestigd is op eene onbeweegbare steenrots. Van het oogenblik af dat de betooningen ten voordeele van den Paus aenvang namen, verzette zich het *Dagblad van Dresde* tegen het woest geschreeuw van sommige zoogezeyde liberale dagbladen, en het gaf vollen lof aen de apostelyke kloekmoedigheid van Pius IX.

Het is niet begrypelyk, zegde dit dagblad, dat op het zien der zwakheid van Duitschland opzigtens de mogendheden van den westen, men menschen vinden kan die onbeschoft genoeg zyn om het Pausdom te misachten op het oogenblik dat het met zoo veel kloekmoedigheid durft wederstaen aen zyne vyanden. Die kloeke wederstand is bekwaem om de sterksten te doen nadenken. Ja, zegde doktor *Lichner*, opsteller der *Gazette van Darmstadt*, een stelselmatige oorlog tegen het Pausdom, waerin men bedrog en geweld gebruiken durft, zal voorzeker eene tegenwerking te wege brengen die niet missen kan eenen goeden uitval te hebben. De goede uitval zal zooveel te aenzienelyker zyn, dermate hare poogingen grooter zyn geweest om regt en waerheid te verdedigen. Nog onlangs kondigde de *nieuwe Gazette van Pruisen* een artikel af dat luidt als volgt: « De poogingen die men tegenwoordig aenwendt tegen de Kerk, zyn de beste getuigenissen ten haren voordeele. De protestanten hebben reden om er jaloersch over te zyn. Deze vervolgingen zyn geene straffen van God, zy zyn veeler gunsten die God haer jont en waer over wy, protestanten, zouden moeten beschaemd zyn. Het is voor ons eene plicht in deelzaamheid te komen met de Katholyke Kerk, zoo wel onder het politiek opzigt als onder het godsdienstig oogpunt beschouwd. Op het aenschouwen der pligtige vereeniging die tegenwoordig bestaet tusschen de revolutie en het despotisme, hetzelfde regt dat de pausselyke staeten beschermt, beschermt gelykelyk het luthersche pastoreel huis en den Pruisischen troon. »

Wat zal de vermetele Opsteller der Volksbelangen daer van denken, hy die de overveldiging der Romeinsche staeten en van het koningryk van Napels durft toejuichen? hy die den volkenroover Garibaldi den *grooten burger* noemt? Elke kristen, zegt de geleerde protestant *Henri Leo*, zou moeten diep getroffen zyn op het aenzien van zoovele Bisschoppen, Kardinalen en Priesters, die kloekmoedig verschynen voor de Piemonteese tribunalen, en dat, om gewigerd te hebben een *Te Deum* te zingen geschikt om de *roovery en de diefte* te verheerlyken! En de tolk van het gematigd liberalisme, het Brandpunt, schaemt zich niet die wan daden goed te keuren, die door de geleerde protestanten geschandvlekt worden!

## LAETSTE TYDINGEN.

Turyu, donderdag, 22 nov.

Koning Victor-Emmanuel zal maendag aenstaende naer Palermo vertrekken.

De *Opinione* kondigt aen dat de onderhandelingen met het pausselyk gouvernement, betrekkekyk de teruggaef van het materiël toebehoorende aen de troepen die op het romensch grondgebied zyn getrokken, nog niet geëindigd zyn.

Generael de Goyon zou verklaerd hebben dat hy dit materiël aen Frans II niet zou wedergeven, maer dat hy het even min zou overhandigen aen het gouvernement van Victor-Emmanuel, welk hy niet erkent.

Men leest in de *Patrie*:

Generael Benedeck heeft het bevel over het leger van Venetie. Oostenryk heeft een leger van 150 duizend man in Venetie, hetwelk in vier korpsen verdeeld is. Dit leger is gansch op voet van oorlog en bezit een ontzaggelyk materiël van artillery, dat uit gegroefde stukken bestaet. De cavalerie wordt op 40 duizend man gebracht.

Buiten dit leger heeft Oostenryk er nog een ander van 150 duizend man. In geval van oorlog zou de Oostenryksche krygsmagt 500 duizend man belooopen.

Generael Benedeck heeft een buitengewoon krygshaftig dagorde aen zyne troepen gestuurd.

## BURGERLYKEN STAND DER STAD SINT-TRUIDEN

Aengiften van den 16 tot den 23 november 1860.

GEBORTENS.

Mannelyk 5. — Vrouwelyk 5.

HUWELYKEN.

geene.

OVERLYDENS.

Jacobs, Christianus, hovenier, oud 68 jaren, echtgenoot van Anna-Elisabeth Simons. (Koeistraet.)

Cleynen, Cornelia, oud 69 jaren, echtgenote van Leonardus Tabruyn. (Thiensche-straet.)

Courtiol, Elisabeth, rentenierster, oud 94 jaren, weduwe van Franciscus Van Ham. (Hamelstraet.)

2 kinderen onder de 7 jaren.

## MARKTPRYZEN DER GRANEN.

| ST.-TRUIDEN, 17 Nov. |          |       | ST.-TRUIDEN, 20 Nov. |           |       |
|----------------------|----------|-------|----------------------|-----------|-------|
| Tarwe                | 100 kil. | 32—32 | Tarwe                | 100 kil.  | 32—05 |
| Koren                | »        | 21—29 | Koren                | »         | 21—29 |
| Haver                | »        | 20—00 | Haver                | »         | 20—00 |
| Garst                | »        | 25—92 | Garst                | »         | 25—92 |
| THIENEN, 20 Nov.     |          |       | TONGEREN, 13 Nov.    |           |       |
| Tarwe                | 100 kil. | 55—41 | Tarwe                | 105 kil.  | 55—50 |
| Koren                | »        | 21—50 | Koren                | 94 »      | 49—75 |
| Haver                | »        | 20—00 | Haver                | 75 »      | 45—50 |
| Garst                | »        | 22—00 | Garst                | 95 »      | 00—00 |
| LEUVEN, 19 Nov.      |          |       | AELST, 17 Nov.       |           |       |
| Tarwe                | 100 kil. | 54—48 | Tarwe                | hect.     | 24—96 |
| Koren                | »        | 21—32 | Koren                | »         | 45—45 |
| Haver                | »        | 22—58 | Haver                | »         | 40—54 |
| Garst                | »        | 24—49 | Garst                | »         | 45—71 |
| HASSELT, 20 Nov.     |          |       | LUIK, 19 Nov.        |           |       |
| Tarwe                | 100 kil. | 51—90 | Tarwe                | 105 kil.  | 54—00 |
| Koren                | »        | 21—70 | Koren                | 94 »      | 21—00 |
| Haver                | »        | 19—60 | Haver                | 130 »     | 31—00 |
| Garst                | »        | 25—70 | Garst                | 94 »      | 24—00 |
| DIEST, 21 Nov.       |          |       | MECHELEN, 17 Nov.    |           |       |
| Tarwe                | hect.    | 24—85 | Tarwe                | 100 kil.  | 54—60 |
| Koren                | »        | 14—55 | Koren                | »         | 21—40 |
| Haver                | »        | 9—60  | Haver                | »         | 21—85 |
| Garst                | »        | 15—60 | Garst                | den hect. | 14—50 |
| Aerdappelen den zak  | 6—50     |       | Aerdappelen den zak  | 7—00      |       |

## Canada Plantzoenen te koop.

Zich te adresseren by den Notaris COEMANS té Sint-Truiden.

## Men vraegt

eenen *VELDWACHTER*, voor de gemeente Groot-Gelmen.

Zich te bevragen op het Bureel van dit blad.

## Verkoop van Dennen.

Op Donderdag, 15 December 1860, om elf uren voormiddag, zal de Notaris COEMANS, ter residentie der stad Sint-Truiden, van wegens de Burgerlyke Godshuizen derzelve stad' publiek aen de meestbiedende, ter plaets verkoopen:

48 Loten Dennen dienstig tot kepers, hopstaken, boonstaken, rekwerk en ander gerief; waarvan 24 loten liggende gekapt op Begynbosch te Tichelye onder Nieuwerkerken, en 24 loten op Roosenbosch onder gemeld Nieuwerkerken.

Men zal beginnen op gemelden Begynbosch, alwaer men zich zal vergaderen in de groote dreeft.

N. B. De Boschwachter blyft eene maend responsabel voor de verkogte dennen.

## Verkoop van eene groote kwantiteit Canada-Boomen te St.-Pieter by de stad St.-Truiden.

Maendag 10 December 1860, om 10 uren 'smorgens, zal de heer d'Hebrard-Loyaerts door den Notaris AERTS publiek en op crediet ter plaets verkoopen:

Eene groote kwantiteit Canada-Boomen dienstig voor planken, timmerhout, klompenmakers en ander gerief, staende te wassen in zyne weiden gelegen te St.-Pieter, by de stad St.-Truiden.

## Verkoop van schoone Canada-Boomen onder Zout-Leeuw en Graezen.

De Notaris COENEN te Geetbetz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende op Maendag wezende 26 November 1860, aanbieden te verkoopen op crediet :

Wegens de heeren Vanthienen.

50 Koopen Canada-Boomen, ter dikte van 2 en 2 1/2 meters, staende wassende op hunne weide gelegen onder Zout-Leeuw aen de Pottekaes-straet, palende Vandenputte, de Graes, Busselen en het Gasthuis van Zout-Leeuw; den Voetweg naar Rummen er door loopende.

Wegens het Kerkfabryk van Zout-Leeuw.

15 Koopen Canada-Boomen, staende wassende op eene weide gelegen digt by de voorgaende, palende den voetweg. De vergadering zal wezen ter plaetse om een uer na middag.

Alles achtervolgens conditien alsdan voor te houden.

## Openbare Verkoop van zeer welgelegen Huis en Bouwland onder Budingen.

De Notaris COENEN te Geet-Betz, zal openbaerlyk aen de meestbiedende in twee zittingen te koop veilen :

EERSTEN KOOP.

Een schoon en welgelegen HUIS met Hof, samen groot 10 aren 59 centiaeren 28 miliaren, gestaen in het dorp te Budingen, palende de Dorplein, Petrus Gilis, Swartenbroeck en den steenweg van Thienen.

In huer by Petrus Vanhentenryk herbergier.

TWEEDEN KOOP.

57 aren 92 centiaeren Bouwland, in het Sanenveld onder Budingen gelegen, palende Martinus Pulinx, den steenweg naar Thienen, Joannes Delvaux en den Steengracht.

In huer by Jacobus Dumpels.

Hier over zal men de zittingen houden ten huis en herberg van Augustinus Dotermond te Zout-Leeuw

De Eerste op Woensdag wezende 28 November 1860.

De Tweede op Woensdag wezende 5 December 1860.

Telkens om Een uer na middag

De Conditien en titels van eigendom berusten ten kantoor van gemelde Notaris Coenen.

## Verkoop van schoone Eike, Canada, Essche, witte en andere Boomen onder Cortenaeken.

Men zal onder de direktie van den Notaris COENEN te Geetbetz verblyvende, van wegen de heer De WOUTERS de Vroenhoven, openbaerlyk aen de meestbiedende op Donderdag wezende 29 November 1860, om 12 uren s'middags precies ten huis en herberg van sieur Dominicus Jacquemyn in het dorp te Cortenaeken, aanbieden te verkoopen op crediet mits goede en bekende borg: 85 koopen schoone Eike, Canada, Essche, witte en andere Boomen, onder Cortenaeken; verder op de plaatschriften aengeduid.

## Openbare Verkoop van schoone Canada-Boomen te Budingen kanton Zout-Leeuw.

Op Maendag 5 December 1860, om 10 uren 's morgens, zal er overgegaen worden te Budingen, door het ministerie van den Notaris COENEN te Geetbetz, tot de openbare verkoop van omtrent de :

500 Koopen schoone Canada-boomen, dienstig tot alle gebruik, staende wassende in de weidens, ahangende van het pachtthof van Budingen, toebehoorende aen de heer Baron De Pitteurs de Budingen, rentenier te Namen.

Deze Boomen zyn gelegen digt by den steenweg van Thienen naar Diest.

De vergadering zal wezen ten herberg van S<sup>r</sup> Vanderbruggen, aen de kerk te Budingen.

De verkoop geschied op crediet en mits goeden en bekenden borg.

## Openbare Verhuring te Zout-Leeuw.

Op Maendag 26 November 1860, ten 9 ure voor middag, zal den Notaris PARDON, van wege het Bureel van Weldadigheid van Zout-Leeuw, ten Stadhuize aldaer, openbaer herverhuuren 9 parcellen Land, waervan de huer, aengegaen in julius laetsleden, door de Députatie van den Provincialen-raed is vernietigd geworden.

Verder op de plaatschriften aengeduid.

## Verkoop van eene Huysing met Hof, Weide, Boomgaard en Bouwland, gelegen te Terbermelen onder Herck.

Op WOENSDAG aenstaende den 28 November 1860, ten 2 uren na middag ten herberg van de heer Copermans in de Kroon te Herck, zal den Notaris LAMBRECHTS ten overstaen van den heer Vrederegter des kantons Herck in gevolge de wet van 12 Juny 1816, van wegens de Erfgenamen van wylen SERVAES VANLANDEN, ten meestbiedende, publiekelyk met eenen Zondag verkoopen :

Eene Huysing met Hof, Weide en Bouwland, te Terbermelen op den Nonnenkerkhof onder Herck gelegen, Sectie C, N<sup>o</sup> 981 tot 990 inclus der kadastralen Legger, groot te samen 2 hectaren 89 aren.

## Verkoop van 103 Loten Canada en Witte-Boomen van 2 à 3 meters dikte onder Budingen, Neerlinter, Dormael en Halle-Boyenhoven.

Op DYNSDAG 4 December 1860, om tien uren voor middag precies, zal Mevrouw de Gravin Dumonceau, geboren Jacquelart, van Brussel, publiek op krediet doen verkoopen door het ministerie van den heer Griffier BECKERS van Zout-Leeuw; TE WETEN :

1. 2 koopen Witte-Boomen, staende onder Budingen op eene weide in huer by de kinderen Henri Vandewyler, kort by de Ghete tegen de Spikweide, regenoten mynheer Baron De Pitteurs in dry zyden en den heer Verheyden.

2. 28 koopen Canada-Boomen, staende onder Neerlinter ter plaetse genaemd Vissekot, op eene weide in huer by pachter Pulinx en gelegen kort by zyn pachtthof in het Vissekot.

3. 50 koopen Canada en Witte-Boomen, staende op eene weide in huer by Louis Champagne, gelegen onder Dormael, ter plaetse genaemd de Pas, regenoten de Beek, De Schrynmakers en de Straet.

4. 45 koopen Canadas, in den Wildeman by het Drinkwater, op eene weide in huer by voornoemden Champagne, regenoten den heer Everaerts in dry zyden.

Alle deze goederen zyn gelegen kort by de steenwegen van Budingen door Neerlinter naar Thienen, en van Zout-Leeuw op Thienen en St.-Truiden.

De Boomen onder Budingen zullen verkocht worden onder Neerlinter aen gezegd pachtthof van Pulinx Vissekot, alwaer men zal vergaderen.

## Verkoop van Wishout.

WOENSDAG 28 November 1860, om 10 uren 'smorgens, zal op verzoek van de familie DE MATTHYS van Munster-Bilsen, publiek door den Deurwaerder DUYN, ter plaetse verkocht worden :

Het in parcellen WISHOUT uitgewassen op 2 hectaren, onder Bilsen in de Meers by de Brouckhemolen.

## BERIGT.

Alle degene die Linden-Boomen te koop hebben, kunnen zich adresseren by M. Janssen, Meester Beeldhouwer, Koeistraet te Sint-Truiden.

## MEN HEEFT VERLOREN :

Eenen Zilveren CYLINDRE à Cuvette.

Goede belooning aen die denzelven op het Bureel van het Blad wederbrengt.

## UIT TER HAND TE HUREN.

63 aren, 9 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, op den weg van Aelst naar Gelinden.

78 aren, 47 centiaeren, Akkerland, gelegen onder Engelmanshoven, ter plaetse genaemd gerechtersveld.

Zich te bevragen by jufv. Symphorosa Pieck, woonende te Sigchem, eene halve uer van Scherpenheuvel.

## Te Huren Terstond :

Een groot en welgelegen HUIS, voorzien van 2 Pompen, gelegen buiten de Thiensche poort, genaemd A LA BELLE VUE DES TROIS COURONNES, dienstig voor allen handel en byzonderlyk voor Hôtel, Zich te bevragen op het Bureel van dit blad.

## ON CHERCHE

pour **Garde particulier**, un homme marié parlant, ainsi que sa femme, le flamand et le français, connaissant les plantations, un peu de jardinage et muni de bonnes recommandations, s'adresser au château de Bernissem sous St.-Trond, où l'on cherche également un **bon ouvrier Terrassier**, parlant les deux langues, avec famille, pour occuper un bon bien.

## BERIGT.

By H. VANDERGETEN, Luiksche-straet N<sup>o</sup> 84 te Sint-Truiden, kan men bekomen alle soorten van TONNEN, alsook HONIG. Men kan ook by hem aenbrengen geelen WAS, aen goeden prys.

## TE HUREN

het schoon HEEREN-HUIS, met engelschen Hof en Boomgaard, van wyle Mevrouw De Succa aen de kerk te Rummen.

Zich te bevragen by M. Dekers, secretaris te Binderveld.

## BERIGT.

Men vraegt eenen goeden KOPERSLAGERS-GAST, en ook bekwaem om in de Stokereijen te werken.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

## BERIGT.

Te koop een PHAETON dienstig voor een of twee peerden, en eenen kleinen LANDBOUW-WAGEN voor twee peerden.

Zich te bevragen op het bureel van dit blad.

## BERIGT.

DE GOUVERNEUR der provincie Limburg.

Vermeent nogmaels aen het publiek te moeten doen kennen dat alle brieven aen hem of de Bestendige Deputatie door byzondere personen gestuurd, moeten vrachtyr zyn. By gebrek daeraen zyn deze brieven aen de taks onderworpen gelyk alle anderen. Diensvolgens zullen voortaan alle niet vrachtyr brieven aen den Gouverneur of de Bestendige Deputatie toegezonden, geweiderd worden.

Hasselt, den 14 november 1860.

De Gouverneur,  
GRAEF T'SERCLAES.

## AVIS.

LE GOUVERNEUR de la province de Limbourg.

Croit devoir de nouveau faire connaitre au public que toutes les lettres adressées à lui ou à la Députation permanente par des particuliers, doivent être affranchies. Faute d'affranchissement, ces lettres sont passibles de la taxe comme toutes les autres. En conséquence, toutes les lettres adressées au Gouverneur ou à la Députation permanente qui ne sont pas affranchies seront à l'avenir refusées.

Hasselt, le 14 novembre 1860.

Le Gouverneur,  
COMTE DE T'SERCLAES.

## Magazyn van Kolen en Gruis.

l'Hoir, Zoon en Zusters,

woonende by den heer hunnen vader, chef der statie van den yzeren-weg, Thienschen steenweg, n<sup>o</sup> 61, te St.-Truiden.

hebben de eer U te laten weten dat hun magazyn altyd rykelyk voorzien is van KOLEN en GRUIS tot gebruik der byzondere huizen, der brouwerijen, stokerijen, kareelbakkerijen, enz. en dat hetzelfde niets te verlangen laet hetzy voor den goede waer, hetzy voor den goeden koop.

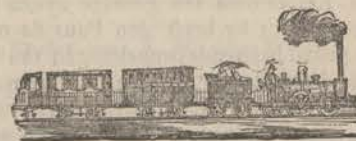
oor daele zendeoggagn welke zy elken dag ontvangen uit de koolkuilen, kunnen zy hunnen brand aen eenen prys laten waertegen het moeijelyk is op te komen.

e kooplieden in 't klein zullen nog altyd eene prysvermindering blyven genieten.

Men kan den brand krygen per koffer, of per waggon, halven waggon en kwart waggon, en ook in grootere kwantiteit, zoo men zulks verlangt.

Zy gelasten zich insgelyks met den brand tot aen de huizen te voeren en ook met hem daer op zyne plaats te brengen.

Zy zullen niets verzuimen om uwe gunstige voorkeur te verdienen.



## VERTREK-UREN VAN DEN YZEREN-WEG.

8 uren 15 min. s'morg. - van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Esmael. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Wespelaer. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Contich. = Antwerpen. = Lier. = Herenthals. = Turnhout. = Vilvorde. = Brussel. = Bergen. = Quiévrain. = Termonde. = Aelst. = Lokeren. = Gend. = Bruggen. = Ostende. = Kortryk. = Mouscron. = Doornik. = Gingelom. = Waremmes. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Chandfontaine. = Le Trooz. = Pepinster. = Spa. = Esival. = Verviers. = Dolhain. = Herbestal. =

Expresstrain 1 uer 02 na middag.

St-Truiden. = Landen. = Thienen. = Leuven. = Mechelen. = Brussel. = Termonde. = Gend. = Bruggen. = Ostenden.

5 uren 35 min. s' avonds. -- van Sint-Truiden naer

Velm. = Landen. = Thienen. = Vertryck. = Leuven. = Haecht. = Mechelen. = Duffel. = Antwerpen. = Vilvorde. = Brussel. = Gingelom. = Roost. = Waremmes. = Fexhe. = Ans. = Hautpré. = Luik. = Chenée. = Verviers. =

9 uren 35 min. 's morg. -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Fauquemont. = Wylré. = Simpelveld. = Aix-la-Chapelle.

4 uren 02 min. na middag -- van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. = Meerssen. = Valkenburg. = Wylré. = Simpelveld. = Aken. =

7 uren 53 min. s'av. van Sint-Truiden naer

Cortenbosch. = Alken. = Hasselt. = Diepenbeek. = Beverst. = Munsterbilsen. = Eygenbilsen. = Lanaeken. = Maestricht. =

## POSTWAGEN-DIENST

van Sint-Truiden naer Tongeren.

9 uren 45 min. s'morgens. = 7 uren 50 min. s'avonds.

Sint-Truiden, drukkery van de kinderen Milis.